СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 304. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 30. грудня, 1929. VOL. XXXVII. No. 304. Jersey City, N. J., Monday, December 30, 1929. THREE CENTS.

ЗНАЙШЛИ СХОВАНКУ АМУНДСЕНА ЗПЕРЕД 18 ЛІТ

НОРВЕЗЬКИЙ ДОСЛІДНИК ПЕРЕБУВАВ У НІЙ З ПОВОРОТОМ З ПОЛУДНЕВОГО БІГУНА. ОСТАВИВ ЗАПИСКУ, ТРОХИ НАФТИ І ДВІ ПАЧКИ СІРНИКІВ. ВСЬО ЗАЛИШИЛОСЯ ДОСІ.

ЛИТЛ АМЕРИКА (Антарктика), 28 грудня. — Д-р Лоренс Ґуд, провідник ґеольоґічної експедиції у виправі Бирда до полудневого бігуна, доніс Бирдови, що на саме Різдво він віднайшов на „Мавнт Бетті" схованку, в якій перебував тому 18 літ Амундсен. В схованці знайшли бляшанку, в якій знаходилася написана норвезькою мовою записка Амундсена про його спостереження в переході через полудневий бігун. Всі члени експедиції склонили свої голови і мовчанкою віддали глибоку пошану великому дослідникови, котрий дійшов до бігуна тому 18 літ серед таких великих перешкод.

ГУВЕР ФОРСУЄ ПРОГИБІЦІЮ.

ДАЄ ДО ПІЗНАННЯ, ЩО УСУНЕ З УРЯДУ УРЯДОВЦІВ, КОТРІ НЕ НАТИСКАЮТЬ НА ЗАХОВАННЯ ПРОГИБІЦІЇ. СЕНАТОР НОРИС З НЕБРАСКИ ДОМАГАЄТЬСЯ УСУНЕННЯ МЕЛОНА, БО ВІН НЕ СИМПАТИЗУЄ З ПРОГИБІЦІЄЮ.

ВАШИНҐТОН, 28 грудня. — Мабуть у скорому часі зайдуть великі зміни в справі форсовання прогибіції. Президент Гувер задумує звільнити з уряду яких 12 прокураторів і цілий ряд инших урядовців, котрим закидують, що вони не дбають за форсовання прогибіції. Це має бути наслідком натиску сухих.

Сенатор Норкс, голова Сенатського Судейського Комітету, домагається ще уступлення з уряду секретаря скарбу Мелона, бо він не старається усунути корупцію прогибіційних агентів і взагалі не симпатизує з прогибіцією.

Кажуть, що прогибіційну нагінку зачнуть від стейту Огайо, бо він цілком мокрий, а потім возьмуться до Ню Йорку і Шикаґо.

ЛІҐА НАЦІЙ ДІСТАНЕ НАГОРОДУ ВИЛСОНА.

НЮ ЙОРК, 28 грудня. — Фундація Вудрова Вилсона призначила цьогорічну мирову нагороду Лідзі Націй. Нагорода виносить $25,000. Гроші мають бути вжиті на будову бронзової входової брами до будинку Ліґи Націй у Женеві.

Фундаційна установа вимагає, щоби наділений нагородою зголосився по неї до Америки. По тій причині приїде по неї до Ню Йорку сер Ерик Дрюмонд, ґенеральний секретар Ліґи Націй.

ГУВЕР У НОВІМ ОФІСІ.

ВАШИНҐТОН, 28 грудня. — Від часів президента Медисона не було випадку, щоби президент мав свої бюра поза Білим Домом. Тепер треба було перенестися до будинку секретаря маринарки, поки не відбуються знищені огнем бюра.

НЕ БУДЕ ІНАВҐУРАЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 28 грудня. — Мейор Вокер заповів, що дня 1 січня відпадає інавґураційна церемонія. Вокер розпочинає з тим днем другу каденцію як мейор міста. Він каже, що доволі одної церемонії, яка відбулася тому 4 роки.

СТАТУЯ ЛИНДБЕРҐА.

СЕЙНТ ЛУІС, 28 грудня. — Доналд Лонґтон з Сеґінав, Мишиґен, літ 11, зложив перший свій заробіток у сумі $1 на будову памятника для Линдберґа. Памятник має стояти в місті Сейнт Луіс. Цей доляр започатковує велику збіркову кампанію.

ПУБЛИЧНІ БУДОВИ В НОВІМ РОЦІ.

ЗАШИНҐТОН, 28 грудня. — З Білого Дому подають, що зі звітів 26 стейтів виходить, що вони зужиють у слідуючім році на публичні будови $825,000,000. Коли брати всі стейти під увагу, то треба надіятися, що та сума подвоїться.

ЧЕСНИЙ ВІЗНИК.

НЮ ЙОРК, 28 грудня. — Мозес Шварц, нюйорський візник, знайшов у таксівці $1,812.25, які залишив якийсь гість. Шварц віддав гроші на поліцію.

ТВЕРДИТЬ, ЩО ДАРВІН ПОМИЛЯВСЯ.

КАЖЕ, ЩО ПОХОДЖЕННЯ ЧОЛОВІКА ТРЕБА ШУКАТИ В ЧАСАХ ЗПЕРЕД 50 МІЛЮНІВ ЛІТ.

ДІ МОЙН (Айова), 28 грудня. — Професор Генри Фейрфилд Осборн, президент Американського Природничого Музею, мав доклад про походження людини. Доклад був прочитаний перед Американським Товариством для поступу в науці. У своїм викладі проф. Осборн справляв теорію Дарвіна про походження чоловіка й його розвій. Він твердить, що Дарвін помилявся, бо він брав за основу існовання чоловіка зперед 1,000,000 літ. А тимчасом досліди виказують, що чоловік існував уже перед 50 мілюнами літ. Осборн подає, що Дарвін і Лямарк ставили тільки гіпотезу, що чоловік походить від малпи. Тепер можна ствердити, що чоловік не походить від малпи та що ті два роди існували цілком окремо.

ТРЕБА МЕНШЕ ЗАСІВАТИ.

І ГОСПОДАРИТИ КОЛЕКТИВНО. ТОДІ ФАРМЕРАМ СТАНЕ ЛЕКШЕ.

ВАШИНҐТОН, 28 грудня. — Шість найбільших фармерських організацій радили над тим, що робити, щоби поліпшити долю американського фармера. І прийшли до заключення, що в краю, де промисл і торговля зливаються у великі підприємства, треба й фармерам лучитися кооперативно, тоді видержать конкуренцію. Рівнож треба їм менше засівати землі, себто менше продукувати, тоді видатки зменшаться і ціни будуть більші, бо не буде надпродукції.

ПРИСУД НА ЕПИСКОПА КОВАЛЬСЬКОГО.

Апеляційний суд у Варшаві затвердив 4-літню кару для маріявітського еп. Ковальського, зменшуючи її на основі амнестії на 2 роки 8 місяців. Після оголошення присуду прокуратор вніс, щоби еп. Ковальського зараз арештувати, а адв. Смяровський, щоби еп. Ковальського оставити на волі за дотеперішньою кавцією 3,000 зол. Суд признав просьбу оборони й оставив еп. Ковальського на волі до часу правосильности присуду.

ДОРОГО ЗАПЛАТИЛА ЗА ВУГЛЯ.

У Ярославі біля товарової стації бідна жінка хорого робітника, Катерина Мруґало, збирала собі біля залізничого шляху вугля, розгублене з паротягу. Нагло надїхав поїзд і розшарпав бідну жінку на шматки.

МЕДВІДЬ ЗІВ ХЛОПЦЯ.

Коло Марошвашаргелі (Угорщина) селянин Ол. Кібеді рубав із сином у лісі дрова. Несподівано з гущавини вийшов медвідь і кинувся на 11-літнього сина рубача та задушив його і пожер на очах батька. Олекса Кібеді, побачивши страшну смерть сина, упав непритомний на землю і тепер лежить у лічниці, хорий на нервовий розстрій.

ВІДГОМІН 1918 РОКУ.

Дня 25-того листопада суд присяглих у Львові судив вістуна українсько-галицької армії Бубелу, бувшого арендатора фільварку в Лисиничах, а тепер шофера, якому прокуратор закидав убивство польського леґіоніста Терліковського. Бубеля до вини не признався, ділав як вояк, а смерть Терліковського не від нього залежала, лише від старшини, Наддніпрянця. Свідки потвердили оборону обвинуваченого. Бубелу увільнено від вини і кари.

ВИКОНАВЕЦЬ ЛЬВІВСЬКИХ ЗАМАХІВ У НІМЕЧЧИНІ?

„Курієр Поранни" повідомляє з Байтену (Битом), що під опікою німецької політичної поліції є член УВО, якийсь Червінський (або Червінка), відомий із замаху на порохівню та на Східні Торги у Львові. Червінський по доконанні тих замахів утік у Німеччину. Червінський нібито є теж визначним членом комуністичної партії.

СЕЙСМОМЕТРИ ЗАМІСЦЬ СЕЙСМОҐРАФІВ.

Для нотування і дослідів землетрусів уживалося дотепер сейсмоґрафів, які в недалекому часі будуть заступлені сейсмометрами конструкції Франка Вернера. Сейсмометри мають ту вищість над сейсмоґрафами, що вони є дешевші, менше скомпліковані і точніше нотують найменше дрожання землі. Сейсмометри будуть поміщені під землею на бетоновій основі. Апарат цей працює при помочі електрично-маґнетичних та оптичних побільшень. Якщо таких сейсмометрів помістити на земській кулі більшу скількість, то при їх помочі можна буде передбачити землетруси кілька днів наперед і тим способом людство зможе охоронити себе від страшних наслідків землетрусів.

ПОШУКУЄМО 24 УКРАЇНЦІВ З $100.

ГРОМАДЯНИН ІВАН ФЕДАН, УКРАЇНСЬКИЙ БИЗНЕСМЕН З АРНОЛД, ПА., ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

ГАРНА ЦЕ ЦІЛЬ, НА ЯКУ ОТСЕ ПОСИЛАЮ СВОЮ ЛЕПТУ. І ГАРНА БУДЕ ЦЕ ПАМЯТКА ДЛЯ РОДИНИ ЖЕРТВОДАВЦЯ, КОЛИ ЙОГО ІМЯ БУДЕ ВИРИТЕ НА ПРОПАМЯТНІЙ МАРМУРОВІЙ ПЛИТІ, ЯКА БУДЕ ПРИКРАШАТИ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ. ТАКА ЦЕ ГАРНА ЦІЛЬ І ТАКА БЛАГОРОДНА, ЩО ПРЯМО АЖ З ДИВА ВИЙТИ НЕ МОЖНА, ЩО МИ ЩЕ ДОСІ НЕ ЗНАЙШЛИ ПОВНОГО ЧИСЛА СТОДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, ЗА ЯКИМИ ПОШУКУЄМО. ТА ТРЕБА ВІРИТИ, ЩО ЦЬОГОРІЧНЕ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО ТАКИ ЗАЛИШИТЬ СВІЙ ГЛИБОКИЙ СЛІД, А РАЗОМ З ТИМ І ПРИНЕСЕ НАМ ХОЧ ТИХ 24 СТОДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, ЯКИХ НАМ ЩЕ БРАКУЄ.

СВОЮ ЖЕРТВУ ПЕРЕСИЛАЮ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE

P. O. Box 411, Philadelphia, Pa

З ІНДІЙСЬКИХ ЗВИЧАЇВ.

Коли Індійцеві уродиться син, то він зобовязаний давати знайомим і гостям дорогі подарунки та справити для них забаву, бо син уважається в Індії великим щастям. Колиж уродиться дочка, то Індієць не дає нікому ніяких дарунків, не улаштовує забави, бо дівчина в родині уважається великим нещастям, а індійська проповідка говорить, що ліпше мати двацять синів ніж одну дочку.

ДРАМА У ЛІСІ.

У селі Вичівках у Бучаччині лісничий Осип Анталь переловив у лісі кількох парубків, які вивозили потайки крадені дрова. Коли лісничий хотів записати імена парубків, щоби потягнути їх до відповідальности, вони кинулись на лісничого, привязали його мотузами до дерева і побили його та забрали в нього невеликую суму грошей. На другий день найдено лісничого у непритомнім стані, привязаного до дерева. Виконавців цього акту помсти у лісі не вдалось досі відшукати.

КАРА СМЕРТИ.

Дивізійний суд у Братиславі засудив підстаршину артилерії Павла Кіндерная на кару смерти за вбивство своєї любовниці, Софії Куделі. Слідство виявило, що цей підстаршина був справжнім авантурником: служив при анґлійській маринарці, був леґіоном, вояком чужинецької леґії в Африці, а потім підстаршиною чеської артилерії. Хоч мав жінку і двоє дітей, то не признавався до цього своїй любовниці, Софії Куделі, а коли вона довідалася, що він жонатий, попала в розпуку і просила його, щоби він застрілив її, бо інакше сама скінчить життя самогубством. Вона переконувала його, що вмерти з його руки то для неї правдиве щастя. І Павло Кіндернай послухав її та застрілив Софію Куделю підчас прогульки. За цей вчинок він засуджений на кару смерти через повішення.

ДИРЕКТОР ГІМНАЗІЇ БАЛАМУТИТЬ УЧЕНИЦІ.

В Ковні арештовано директора жіночої ґімназії Кашейву, якому поліція доказала, що він запрошував найкращих учениць до свого дому й утримував з ними любовні зносини, за що обіцював їм полекші при іспитах.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ В КАЛЕНДАРІ У. Н. СОЮЗА.

В календарі У. Н. Союза на 1930 рік надруковано, що латинський Великдень припадає 13 (н. ст.) квітня, цебто один тиждень перед українським Великоднем, а має буди: **разом** (20 квітня). Цю помилку зроблено тому, що вона знаходиться в молитовнику „Гостинець", виданім Друкарнею Сирітського Дому в Филадельфії 1918 р., відки перебрано дотичні дати (гл. „Гостинець", стор. 599).

ЛІКАРІ ЧУЖИНЦІ У ЧСР.

У звязку з демонстраціями чеського студентства проти надмірного допливу чужинців до праських шкіл, чеська преса пода статистику лікарів чужинців, які покінчили в Празі студії і дістали в Чехії право лікарської практики. Статистика виказує, що чеська влада дала 234 чужинцям дозвіл на лікарську практику в межах ЧСР. Деякі з тих студентів покінчили студії у Відні, Парижі і Берліні, а до Чехії приїхали тільки на практику, яку здебільша відбувають у санаторіях, літниськах та лічничих заведеннях. Між тими лікарями чужинцями є найбільше Українців, Москалів та Жидів.

НОВЕ ВИДАВНИЦТВО.

Від січня 1930 р. зачне видавати Накладня Михайла Таранька у Львові „Іспулярну Бібліотеку", що буде виходити періодично раз на місяць, окремими книжечками в обемі 4—8 аркушів друку, формату 16-ки, популярно-наукового змісту. Першим випуском цеї бібліотеки за січень — буде книжечка проф. Дмитра Дорошенка п. з. „По Рідному Краю", мальовничий опис подорожі по Україні з численними образками. Другим випуском за лютий — буде книжечка В. Лункевича п. з. „Життя муравлів", багато ілюстрована. Третім за март — буде книжечка Анатоля Котовича п. з. „Микола Гоголь", популярна моноґрафія про великого письменника. Четвертим випуском за квітень — буде книжечка бл. п. Ол. Саліковського п. з. „Історія України". Дальші книжечки будуть з ділянки: ґеоґрафії, ґеольоґії, ботаніки, техніки, всяких винаходів, астрономії, біоґрафії наших великих людей та ріжних популярних описів. Метою цього нового видавництва є поширення пожиточних та потрібних для життя відомостей з ріжних ділянок знання для широких верств нашої суспільности. Вони мають стати лектурою для селян і робітників, а також для шкільної молоді. Всі вони будуть багато ілюстровані, що в великій мірі причиниться до їх популярности. Цілорічна передплата на 12 книжечок є 15 зол.; піврічна 8 зол., а місячна 3 зол. Адреса: Накладня Михайла Таранька, Львів, вул. Зіморовича, 3.

КІНЕЦЬ СУПЕРЕЧЦІ МІЖ КИТАЄМ І РОСІЄЮ

КОМУНІСТИ УРОЧИСТО ЗУСТРІЛИ СВОЇХ НОВИХ НАЧАЛЬНИКІВ. КОНФЛІКТ ІЗЗА ЗАЛІЗНИЦІ СПРИЧИНИВ КОЛЬОСАЛЬНІ ШКОДИ.

ТОКІО (Японія), 28 грудня. — Через Харбін проїхали до Мукдена новий російський управитель Східно-китайської залізниці Рудий, його помічник Сімановський та уповноважений манджурського уряду Тсай Юн Шенг, який вів переговори з большевиками в Хабаровську. Харбінські комуністи та російські підданці-залізничники зробили велику маніфестацію, витаючи своїх нових начальників. У маніфестації взяло участь до 3,000 душ.

Всі три поїхали до Мукдена, щоби там остаточно закріпити наслідки переговорів у Хабаровську. Їх прийме сам ґубернатор Манджурії, чим закінчиться фактичний воєнний стан між Росією й Манджурією.

ШАНҐАЙ (Китай), 28 грудня. — Офіційна китайська аґенція подає, що націоналістичний уряд обчисляє, що конфлікт Китаю з Росією коштував 10,000 убитих та поранених військових і цивільних на території Манджурії. За той час матеріяльні страти Східно-китайської залізниці та взагалі страти у звязку з конфліктом виносять понад 500,000,000 долярів американських.

ПОЗБАВЛЯЮТЬ ЧУЖИНЦІВ ПРАВ ЕКСТЕРИТОРІЯЛЬНОСТИ.

ШАНҐАЙ (Китай), 28 грудня. — Китайське правительство приготовлює декрет про позбавлення чужинців у Китаю прав екстериторіяльности. По цьому декрету з 1 січня 1930 року всі чужинці мають судитися в Китаю по китайським законам, а не в спеціяльних судах, як це робиться тепер. Суди будуть дещо змодернізовані з наближенням до вимог европейського права.

ШУРМАН ЛИШАЄ БЕРЛІН.

БЕРЛІН (Німеччина), 28 грудня. — Американський посол до Німеччини, д-р Шурман, подався до димісії. Американський уряд його резиґнацію приняв і треба сподіватися, що Шурман скоро лишить Німеччину та оселиться в Ню Йорку, куди вже переїхала його родина. Доктора Шурмана знає вся Німеччина як справжнього приятеля німецького народу, який підчас свого перебування на становищі амбасадора з 1925 року позискав собі широку популярність.

Тепер усі німецькі кола висловлюються з жалем, що він лишає своє становище. Не зважаючи на свій старий вік, 76 літ життя, Шурман увесь час був надзвичайно активним і дуже багато їздив, а особливо літаками, по Німеччині. Два університети в Німеччині дали йому степень гонорового доктора, а пруська Академія Наук недавно вибрала його своїм почесним членом в нагороду за його старання пособити Німеччині лекше пережити наслідки страшної війни.

ЧУХНОВСЬКИЙ ЛЕТИТЬ ШУКАТИ АЕЛСОНА.

ШЕСТАКОВА ЗАМІНИТЬ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕТУН КІН.

МОСКВА (СССР), 28. грудня. — Відомий російський летун Чухновський, що брав участь у ратуванню членів виправи Нобіле, візьме участь у пошукуванню пропавшого без вісти американського летуна Аелсона. Чухновський летить тим самим літаком, на якому він літав, ратуючи Нобіле. З ним полетять тісамі його помічники, котрі були тоді.

Летун Шестаков ізза перестуди не може летіти на північ шукати Аелсона. Його замінить американський летун Кін, котрий тепер перебуває в Москві, де веде переговори з радянським урядом про орґанізацію лету з Москви до Америки понад Сибіром та Аляскою. З Кіном має летіти навіґатор Стерліґов, котрий прилетів був до Ню Йорку на літаку „Страна Саветов". Кін дуже добре знає той район ледів між Аляскою та Америкою, де згубився його приятель Аелсон. Летітиме він на літаку „Страна Саветов".

УСТУПЛЕННЯ ҐАСПАРІ.

РИМ (Італія), 28. грудня. — Довголітній секретар справ закордонних при римському папі, кардинал Ґаспарі, вирішив податися до димісії. Причиною димісії має бути його старий вік, бо має 77 років життя, та підупадок на здоровлю.

Його замінить бувший папський нунцій у Берліні, кардинал Пачелі, якого вважають дуже зручним дипльоматом. Сам Ґаспарі підтримує кандидатуру на свого заступника кардинала Пачелі. Тому треба сподіватися, що політикка Ватикану лишиться дотеперішня.

БОЯТЬСЯ ПОВОРОТУ ГАБСБУРҐІВ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 28. грудня. — Австрійські соціялісти занепокоєні тим, що бувший канцлер Австрії, Зайпель, має стрінутися з королевою Зитою в Люксенбурзі. Соціялісти кажуть, що це початок реальної акції за поворот Габсбурґів на австрійський престіл.

Лідер крайніх австрійських монархістів, Вольф, заявляє, що їх партія обібрала Зайпля почесним членом після того, як він уступив зі становища канцлера. Останніми часами монархісти ведуть жваву аґітацію за поворот Габсбурґам сконфіскованого по революції державою їхнього майна та за дозвіл жити Габсбурґам, які не зріклися своїх прав, в Австрії.

„СВОБОДА ВІРИ" ПО КОМУНІСТИЧНОМУ.

БЕРЛІН (Німеччина), 28. грудня. — Римо-католики, що мешкають у Росії недалеко кордону Польщі, відвідали у великому числі різдвяну Службу Божу в костелах на польській стороні. Большевицька влада багато католицьких ксьондзів арештувала перед Різдвом, щоби не дати їм можливости правити Служби Божої. Чекісти обшукували селянські хати й нищили все, що було приготоване там до Різдвяних Свят,

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПО ФРАНЦУЗЬКИ

Французький уряд переслав американському меморіял у справі наближаючоїся конференції великих морських держав для морського розоруження. Щодо сеї конференції, що має зібатися в Лондоні дня 21 січня 1930 року, англійський та американський уряди вже мали певне порозуміння підчас візити англійського премієра в Вашингтоні. Недавно тому до Вашингтону вступила японська делеґація на лондонську конференцію, та при тій нагоді дала до зрозуміння, що Япан годиться на далеко йдучі уступства зі свого попереднього становища в справі морських зорушень. Супроти сього становище Франції набирає великого значіння, бо конференція для морських зорушень може знова розбитися через незгоду одної Франції.

Французький меморіял зводиться до того, що Франції має бути признане спеціяльне становище в якихнебудь договорах про морські зорушення. Инчими словами, Франції належиться більша фльота, як її признано приміром на першій розоружній конференції в Вашингтоні. Своє жадання спеціяльних прав Франція опирає на тому, що, мовляв, вона має велику, широко розкинену імперію, яку їй треба стерегти военними кораблями. Під сею імперією Франція розуміє не тільки свої кольонії в Африці, Азії й Америці, але свої імперіялістичні впливи в Европі, свій протекторат над державами-льокаями, як Польща, Чехія й Румунія.

Отсе становище протектора супроти „малих" держав найкраще зраджує Францію. Франція грає ролю протектора. Очевидно, в сьому протеґованню не ходить так дуже о оборону інтересів „малих" держав, скільки о інтереси самої Франції. Франція се новий оборонець „малих" держав! Сю позу оборони світ уже добре знає. Ролю оборонця покривджених Славян на Балкані грала свого часу Росія. Ролю оборонця галицьких „русских" грали свого часу царі Романови. Сю ролю переняла нині червона Москва. За кождою такою маскою є лице грубого себелюбства.

За французькою маскою оборони „малих" є не стільки економічний інтерес, скільки бажання виступати провідником „малих" держав. Франція памятає часи французьких королів, коли вона диктувала свою волю в політиці й моді цілій Европі. Як пещена дитина вона й досі не забула того становища. Вона ще й нині готова все зробити для сього, щоби далі мати становище пещеної дитини. За се становище вона не тільки готова розбити міжнародну конференцію для розоружения, але й кинути на жертвенник війни міліони своїх здорових мущин.

КЛЄМАНСО А УКРАЇНЦІ

З Вашої нотатки, Пане Редактор, яку Ви помістили у „Часі" з приводу смерти цього великого державного французького мужа, виходилоб нібито, що він мало визнавався в українській справі, то й тому заняв підчас мирових договорів у Парижі з 1919. року таке вороже становище проти Українців. Та виходить, що цілком на оборот, Клємансо, ще будучи адвокатом в Парижі тай видавцем соціялістичної ґазети „Aurore", а заразом одним із чільніших людей в своїй партії, сходився з Українцями і знав добре українську справу ще в 90-тих роках минулого віку.

Доказом цього най буде слідуюче: Десь в 1905. чи 1906. році, значить по першій революції російській, наш славний етнограф-антропольоґ Ф. Вовк зявився одного осінного вечера в „Українськім Касині" в Чернівцях. Льокалі цього товариства містилися в 3-ох покоях, які припирають в 1. поверху до великої салі „Народного Дому". Цей учений, як звісно, перебував довший час у Парижі, а по революції 1904. р. вернув назад на Україну.

Він саме тоді обїзджав буковинську Гуцульщину й студіюючи її з антропольоґічного боку, між иншим був в Селетині, радовецького повіту, і по инших місцевостях, роблячи помір голівних черепів у наших Гуцулів.

Зараз із приходом славного ученого заметушилася буковинська громада, що саме була на салі в числі около 20 душ, витаючи сердечно милого гостя. Ф. Вовк був вже тоді досить сивим дідусем, а особливо впадало в очи його веселе лице. Він сейчас встряв у розмову з поодинокими громадянами. Між иншими і мені годило щастя познакомитися з великим етноґрафом.

Він оповідав про свої досліди на Гуцульщині і зовсім рішучо заявив, що Гуцули не можуть бути ніякими Уцами, як і твердять деякі, а є або зісловянщеними Даками, а скорше Ґотами, бо багато в них типу русявого.

Переплітаючи свої оповідання присловями, особливо з французької мови — по чім мож було бачити вплив довголітного побуту в Парижі — він зійшов і на своє знакомство з французькими кругами. Це нас дуже зацікавило. Ми хотіли знати, що і які Французи знають про Українців.

Ф. Вовк оповів нам таке: Він познакомився був з Клємансом, видавцем „Авроре", інформуючи його очевидно про українські справи, а як появився „Порабощаемий народ" (Народ у неволі" — це був відклик Українців, здається редаґований Грінченком) надрукований у всіх галицьких і буковинських ґазетах українських — то Українці з Київа післали цю статтю і Вовкови, щоб він старався помістити її французькою мовою в одній із парижських ґазет поступових. Вовк удався до Клємансо і передав йому „Le peuple asservi". Цей охочо прирік поміщення цеї татті у „Aurore". Та саме тоді кувалася уже Entente-a і мав приїхати сам цар до Парижа.

Довго ждав Вовк на поміщення своєї статті, бо вона не появлялась. Та наконець рішився піти до Клємансо тай спитати його, що зі статтею. Цей приняв Вовка дуже чемно, а на запит про згадану справу Клємансо троха скрутився тай сказав, що то саме тепер має приїхати цар в ціли нявязання приязних відносин між Росією і Францією, а поміщення такої статті пошкодилоби евентуально тим переговорам. Однак заявляв Клємансо, що стаття зараз по відїзді царя буде поміщена. Вовк відійшов отже з нічим. Славний учений заявив нам, що й до того часу ще не появилася згадана стаття.

О скільки нам відомо, то й дотепер той український відклик до опінії европейської не появився в „Авроре". „Обіцяв пан кожух, тепле його слово", каже наша приповідка.

Але для Українців із цього дуже велика наука.

Бачите, як патріотично віднісся до своєї держави французький соціяліст. Чи у нас зробивби соціяліст таксамо? У нас, як одній партії не по душі така Україна, якої вона хоче, то взагалі не треба ніякої України. Сектарство і заскорупілість тай годі. У других народів любов до свого рідного краю, це перша річ, а спосіб улаштування його уступає далеко поза бажання особисті. Треба так горячо і завзято любити свою країну як Французи, щоби порозуміти цей вчинок Клємансо, хоч він був звернений проти нас.

(„Час"). **Т. Олексів.**

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ПІЗНАЛИ ЗАПІЗНО.

Жидівський юрист і вчений М. Кроль подав до публичного відома висліди своїх розслідів над положенням Жидів під большевиками, зроблених для жидівського конґресу.

У його звіті є між иншими уступ: „Ніякі погроми, чи Петлюри чи Махна, не завдали жидівству Росії таких тяжких ударів, як большевицька револоція".

Замітна фраза. Наперед, дальше лученнє імени Петлюри з погромами на Україні, — лученнє, проти котрого Українці вже нераз протестували По друге, говоренне про Україну як про Росію, — старий жидівський звичай.

Наконець, признанне, що навіть мимо погромів за Петлюри на Україні Жидам було краще, як у Росії під большевиками. Справді, замітне переконання, тільки, що троха запізно зроблене.

У нас часто говорилося, що Жид передним умом розумний, себто знає вперед те, що наш чоловік знає аж після досвіду. Тут показується, що й Жиди аж по шкоді розумні.

НЕ ТАК ТІ ПАНИ, ЯК ТІ ПІДПАНКИ.

За тяжкі положення Жидів винує Кроль між иншими жидівських комуністів. Каже він, що ті жидівські комуністи з услужністю льокаїв накидуються на Жидів, своїх земляків.

Читаючи се, нагадується українських льокаїв з комуністичної партії, що на приказ з Москви зчинили нагінку на невинних українських учених. Коли мова про льокаїв, то нагадуються всякі Баґалії, Корчаки-Чепухівські, Славченки, Воблі, Фоміни й Дорошкевичі, що для ласки своїх панів кинулися на своїх товаришів по науці, як тільки проти них звернулися пани.

РОЗВЯЗАННЄ МОЛОДЕЧОЇ ФАШИСТСЬКОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

Фашистська Ліґа Північної Америки розвязалася. Заряд орґанізації приказав всім відділам віддати до музею прапори, чартери, книжки, записки, тощо. У касі орґанізації лишилося кількадесять тисяч долярів, які будуть звернені відділам на сплату довгів з ренту і таке подібне

Як видно з того, демократичний воздух американської републики се кепське повітря для розвою фашистських ідей.

ЗАВАЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ КАФЕТЕРІЇ.

У Ню Йорку закрито на домагання вірителів комуністичну каварню.

Значить, американський воздух недобрий і для комуністичних підприємств.

УДАР НА УДАР.

Зі заяви адвокатів вірителів комуністичної кафетерії, що її пускають у банкротство, виходилоби, що кафетерія заробляла добрі гроші, але сі гроші повертала на піддержку комуністичних ґазет, головно одної жидівської ґазети. Ся ґазета почала підупадати з часу, як комуністи виступали з нагоди несупокоїв у Палестині по стороні Арабів. Жиди, видно, обурені сим становищем комуністів, перестали піддержувати жидівську комуністичну пресу. Щоби вдержати ґазету, комуністичний заряд кафетерії, як кажуть адвокати вірителів, повертав гроші кафетерії на піддержку ґазети. Та Жиди, обурені на комуністів за протижидівське становище, переставали ходити в кафетерію, яку через те стали притискати довги. Замісць платити довги, заряд далі піддержував ґазети; довгів не платив, бо, мовляв, їм не треба піддержувати капіталістів. Та сі буцімто капіталісти се дрібненькі бизнесмени, для яких кількасот долярів великі гроші. Як вони не дістали своїх маленьких довжків від кафетерії, вони пішли в суд, дістали присуд і пускають кафетерію на бубен.

Якби се було в Росії, то комуністи поставилиби всіх вірителів під суд за повалення кооперативного бизнесу, але Америка се „немилосердна" країна, де бизнес повинен сповняти чесно свої зобовязання. І комуністична кафетерія йде на бубен.

НА ЧІМ ОЩАДЖУВАТИ?

З нагоди Різдва богато американських орґанізацій виступає за збірками на ріжні цілі. Та нині в Америці є богато безробіття. Люде мусять щадити або обмежувати свої потреби. Через те богато людей відправить з нічим тих, що збирають збірки на ріжні добродійні цілі.

Зприводу сього одна добродійна орґанізація підносить цікаве питанне. Радить вона своїм прихильникам давати далі мимо свого тяжчого становища. Каже вона, що людина з громадським почуванням обмежує вперед свої люксусові придабашки, які стали в неї конечністю, а доперва відтак обмежує свої культурні потреби.

Здається, що тут дуже зручно розкрито ріжницю між культурною людиною й некультурною. Некультурна людина, приміром, не дасть жертви, бо колиб вона дала, то їй не сталоби приміром на муншайн. Культурна людина обмежить своє запотребованне муншайну, а таки дасть на культурну ціль.

ВИХОВАННЯ РОДИЧІВ.

По американських ґазетах дають широкий розголос справі — виховання родичів. Недавно для сеї цілі відбулися великі конференції. Як видно з донесень, для сеї справи існують великі орґанізації.

Вихованне родичів! Досі говорилося тільки про вихованне дітий. Вихованне родичів се новинна. Неодного вона певно поразить. Орґанізатори сього діла виходять видно зі заложення, що в злому вихованню дитини не все винувата дитина. Що деколи винуваті й родичі.

До недавна кожді родичі вважали себе знатоками виховання дитини. Коли вони могли дитину зродити, то вони вже будуть вміти дитину виховати. Тут виступають люди й кажуть: „Пардон, зродити дитину се одно, а виховання — друге. Сього треба навчитися. Коли для навчання дітей всяких потрібних відомостий у школі треба науки, то о скільки більше треба науки на те, щоби виховати характер дитини тоді, коли сей характер твориться, себто в передшкільнім віці".

В орґанізації родичів для самовиховання не тяжко відкрити велику скромність. Гуртуючися в орґанізацію, родичі самі признаються, що вони виховувати не вміють. Ся скромність се перший степень до поступу. Сього кроку не зробить дурак, котрий останеться на все дураком. Дурак тому якраз дурак, що він певний, що вже все знає.

Олев.

НА ПРИХОДСТВІ.

Літним ранним ранком у кухні приходства. На лавці, біля великого стола під образами, сидить Іван Петрів та бореться з мухами.

А мух же то мух розвелось у цій кухні!.. По столі та стінах, печі та припічку, на постелі, на мисках, в мисниках, на ринках, що великі й малі, як одна велика сімя, розсілись по стіні, — усюди, куди оком не глянь, сидять не то громадками, а цілими купами, живими пятнами. Окрухи кукурудзяного хліба на столі вкрилися ними мов чернушкою...

Іван Петрів перехилився, зложив руку як до сіяння, замахнувся і... мухи роєм знялися з хліба та здивовані порозсідалися на очах та бороді св. Николая, який заспано глядів на піч з своєї ікони... Висіла вона поруч з Василієм Великим серед дешевих папіряних квітів, фарбованого піря та розхідникових вінків над столом. Я так сміло назвав імена святих, що їх мали зображувати ікони, тільки тому, що знаю їх та видів їх такими давно-давненько, ще тоді, як привезли їх з міста мати.

Тепер?... Тепер завдяки пороховi, павутинню та уподобанню мух — і митри й облича святих втратили свої блески, покрилися недвозначними пятнами та так змінили свою фізіономію, що можна було їх приняти і за всіх інших святих календаря.

Іван стиснув долоню, що в неї попали дві-три мухи, і з певного рода вдоволенням кинув ними, що вже й так від дотику твердої долоні втратили память, об землю.

Від скорого руху Іванової руки підчас ловлі розскочилися по столі кришки хліба... Одну більшу окруху підібрав Іван і вкинув в рот.

Не дармувала й друга Іванова рука. Вона перекидалася з голови на босі ноги, плескала та хлюпала.

. . . .

Як хто схотів би запікавитися ближче породами мух цього їх царства, знайшов би був серед них три головні роди:

Перша то ця, що здається і нічого другого не робить, як тільки перелітає з лиця на руки. з рук на ноги, — а зігнана звідси покружляє по нейтральному полі і починає наново свою дорогу. Тому, що до ніякої точки предмету особливо не привязується, можна твердити, що все робить з з глупої, наївної цікавости.

Друга порода — менча, зате злосливо вперта. Вибравши собі яку точку предмету, залюбки дірки вух або носа, за місце свойого досліду, — так довго буде до нього літати і нити, аж виведе з усякої рівноваги. Тому, що мала та звинна, усі способи зробити її нешкідливою відбиваються тільки тупим ехом плескання по ухах, носі, обличчу. Та хоч уже своєю впертою послідовністю і неприємна — то не болюча.

Затеж третя!... Пізнати її по тім, що її не видно, а тільки чути. Коле мов голкою. Літає звичайно долом, звідси і її особливе уподобання до ніг, передусім босих...

Одна з третьої породи взялася за Іванові ноги. Тому, що руки були заняті боротьбою з двома першими породами, Іван спершу помагав собі ногою: як вкусила в одну, потирав другою. Та зміркувавши, що це безцільне, взяв до помочі руку... І по тихім просторі дрімучої кухні лупало живе, голосніше то слабше плескання, як колиб хто прав білля...

. . . .

В дверах показалася Магасова Петриха, та не ціла, а тільки з одною половиною обличча. Другу враз з оком завинула була грубою зимовою хусткою, якої кінці відставали від шиї видом вітракових крил.

Тихо увійшла в хату і по звичайнім „Славайсу" сіла на другий кінець лавки...

Петриха щиро дивилася одним оком на Івана тай притакуючи кивалась.

— Ой то мнє почастував... Гадалам, що ми голова трісне, як мнє вколотив мисков...

Іван більше з цікавости ніж із співчуття присунувся ближче, а Петриха, плачучи здоровим оком, розповідала:

— Даю му їсти. Юшка добра з мандибурки та ще з затирков, така, що й ви би, Йване, їли... Взяв лижку, поколотив, може з два рази ликнув, а тут, горечко моє бідне, звідкис му аж дві мухи на лижку припало... „Огов, каже, якби живі, то нічого бим ти не казав, але вони зварені, ооо, каже, де крила?... А чи я ти, каже, не говорив, абис горшки накрила? Отак ооо! накривала!" Тай бебевх ми мисков з горячов юшков в голову... Гадалам, що ми голова трісне... Миска на дрібні кавалки, а він вам гроші з полиці тай каже: „Абис знала, капарнице, я мухи їсти не вмію, я си йду до жида на сніданок... Ой Божечку!

Петрисі стало трохи лекше. Рукавом втерла сльози тай захиталась в цей то в той бік. А там і дальше:

— А я му доварюю та допікаю, аби му в свято і пироги і душенина... А кольку ти в бік, прости ми, Сусе Христе... ая, кольку в бік, ти, антипку зеклятий... У людей десь чоловік як чоловік, жінки за дурно то й не торкне, а мене Бог от яким скарав... Ніби годен від мухи всокотитисі? Годен, кажіть самі, Іване? Тай їм прийшла до еґомості, аби го в церкві при людях наказали тай би го навчили, як жінку шинувати.

Весь час оповідання Петрихи Іван напоужено слухав, від часу до часу тільки плеснув по лици та ногах.

Вислухавши до кінця, не то задумався не то всміхнувся — і відсунувся на давне своє місце...

— Ой біда то, як така муше сі внадит. Адіт, я тут з самого ранку тай ті мухи мало мнє не заїде. Сохрань Боже, що за впада! А то ніц, лиш маримухи наставити з купирзілєм, хату скадити. Або поздихають, або повтікають. Вони сі так до цукру злітають. А вашому Петрови то еґомость дадуть раду...: в неділю го другим кінцем пензлі помирують...

Це послідне запевнення успокоїло Петриху. Ще раз втерла „на сухо" око і вдарилась по нозі.

— А ви, Йване, чого?

— Я? Та жинити сі хочу... Відколи ми моя нибіжка померла, дай ї, Боже, царство, від тоди ми тісно. Ни можу сам... Анничка працує, та що? То ще дитина, а ту ни піпрати ни зварити, ни коло хати, ни в місто. Умучив сі я таким житєм...

Присунувся...

— Доцю Шурґалюкову знаєте? Знад лозів. Удовиці. Максим, ніби чоловік, помер роком по моїй, кажуть у Прусах на роботі підорвавсі, а вна лишила сі. Є хатчина на ню интабульована, є маржина і коло хати гредка. А я си гадаю...

Враз двері від кімнати гостро відчинились і еґомость станули в дверях...

Іван стрепенувся як зі сну, пустив з руки капелюх в кут на землю, дещо поправив коло уха та носа, витер босі ноги до підлоги... і ввійшов.

Прибита баба заняла його місце, прислонилася здоровим ухом до дверей, щоби ліпше чути, як зорудує Іван.

— Як добре будуть говорити з Іваном — міркувала — то добре піде і моє...

— Славайсу Христу — голосно поцілувавши руку, слабим голосом почав Іван.

— Навіки слава! — загуділо в дверях, аж відступилася Петриха. Та не на довго, бо цікавість взяла своє.

— Що скажеш?

— Та я, прошу еґомосте, жинити сі... Відколи ми моя нибіжка, дай ї, Боже, царство, вмерла, від тоди ми тісно жити на світі. Є то дитинє, ніби Анничка, та що воно годно? Еґомость самі знають, що то за життє вдівцеви. Як то в господарстві, відколи померли, царство їм небесне, їмость, — ні зварити, ні піпрати, ні...

—Ти, як виджу, надармо розбалакався. Може хочеш мене намовити, щоб і я женився?... Ну?... То не оповідай мені дурних байок. З ким хочеш женитися?

— Та ніби з Доцев Шурґалюков, тов знад лозів. Також удовиці. А ї чоловік, як прийшов з Прусів... то...

Не вдалося докінчити...

Шелест якихсь паперів.

— Котрий нумер?

— Ніби мій нумир, чи Доцин?

— Я тепер відай говорю з тобою, а не з Доцею. Чи може ти Доця?

— Та де, прошу еґомості? А мій нумир то буде відай трицїть четвертий... — а но тихонько ніби до себе — або сорок третий...

Перечула баба бурю тай тихо западькала:

— Такий виглядає Йван розумний чоловік, а свого нумиру не знає... Ой, ни зорудувати мині мого... Падонько гіркий...

Зашелестіло щось у канцелярії по паперах, як вітер, що перед бурею грає по діброві...

— Трицять четвертий, трицять четвертий... Олекса Ласійчук... Никола Тулійка... а ти... навіть свого нумеру дому не знаєш. А все питає, може Доцин?... Свого власного не знає, а балакати до мене прийшов. балакати... гаа? Ну! говори?...

Іван збився з резону. Богато, богато нумерів почало йому ураз літати перед очима... Вдивився в грушу, що розкішним листям немов усміхалася крізь відчинене вікно з городу, і почав про себе шептати:

— Сорок три, трийціть штири... сорок штири, трийціть три...

— Ну...?!

Перевів очи на еґомостя. Та цей тільки махнув рукою, добув якусь вузеньку книжочку, відтворив і почав по ній водити пальцем.

— Іван... Петрів... сто сорок три... Запамятай собі: „сто сорок три"... І ще дужчим голосом: „сто сорок три"...

. . . .

Знову зашелестіли зловіщі папері...

— Тааак... А ти, Іване, цього року сповідався?

Питання поставлене було голосом, що своєю дивною лагідністю на половину прокраював душу.

— Та я, прошу еґомості, ая... сповідавсі — і перевівши духа... — сповідавсі перед Велициднен у нашого... ніби руського еґомості... в місті.

— В місті сповідався?... Добре, що хоч недалеко у місті, а не у самім Львові. І то добре, що у священика, а не у рабіна!... Вам душпастиря? Вам священика? Пасу ваші душі сорок літ, тай тяжко вас навчити... А що каже церковна заповідь?... Гаа? Про „місто" там нема бесіди — а стоїть ясно, щоби раз в рік у свого душпастиря сповідалися... У свого душпастиря, чуєш?! Гаа? А то ще й женитися хоче, щоб гріха ще більше розвелось у світі... Гаа?

. . . .

Соняшним, пахучим лугом ішов Іван з Петрихою. Петриха трималася за підвязану бороду, з другого ока канули нестримні сльози.

Іван увесь час мовчав.

Враз чогось усміхнувся, дернув Петриху за рукав і прижмурившись, шепнув їй у здорове ухо:

— ...Я му казав, шом в місті сповідав сі... Неправда, кумоо!... А він взєв тай повірив...!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК.

Отсею дорогою я задумав звернути увагу батьків, мамів, братів, сестер, кумів, друзів та щирих приятелів, щоби в надходячих тижнях Різдва Христового, Нового Року й Богоявлення, коли є звичаєм відвідувати одні других та обдаровувати ріжнородними дарунками, подумали над тим, які подарунки робити. Коли надходить такий час, що є нагода робити подарунки, то не один морочить собі голову, щоби то купити свойому любимцеви, аби його врадувати, потішити та вдоволити. Неодин не пожалівби й кільканайцять долярів за гарний подарунок і часто надаремно ломить голову, щоби придумати гарний подарунок. Купивби навіть й убрання чи чоботи, та міри не знає, а може не до вподоби буде? і т. д.

Я радивби взяти собі за звичай купувати готові красні, хосенні на довгі літа подарунки, котрі можуть переходити з рук до рук, з покоління до покоління й можуть бути корисними й шанованими.

Такими памятками може бути наша література, наші книжки до читання. Є їх на вибір багато ріжного рода, тай ріжного змісту. І не богато вони потребують коштів. Книжки можна скоренько набути хочби по наших книгарнях як у „Свободі" чи в инших, звичайно в українських. Подумаймо, якаби то була з цього велика для нас користь і довічна памятка, колиби ми такими дарунками взаємно себе обдаровували. Возьмім на примір, коли я куплю свойому любимцеви на памятку „Історію України", а є їх кілька родів, чи то твори Тараса Шевченка, чи Івана Франка, чи якісь инші книжки, а мій любимець має сина чи донечку, то той дарунок перейде до рук його дітей. Коли вони такими дарунками будуть заохочені нами старими то й вони стануть себе і своїх дітей і своїх любих і знайомих взаємно такими, а не иншими дарунками обдаровувати. Тоді наша книжка побачить ширший світ і не буде запорошеною лежати на полицях книгарень. А в кождій нашій хаті знайдеться для неї гарна шафка, де вона буде собі ізза скла своїм гарним написом виглядати, коли буде зберігатися в часи нечитання її. Вона свойому властителеви час від часу у свобідні хвилі та в святочні дні буде давати поживу для духа й науку.

Ось моя увага, дорогі українські родимці. Коли ми так почнемо себе взаємно обдаровувати й свої уми та уми своїх дітей просвіщати, то скоро піднесемося на висший щабель культурного й національного життя. Воля й свобода настане в нас, як зникне темнота між нами. Отже берімся за ту зброю, що також хосенна в боротьбі проти гнобителів і катів нашого народа.

Андрій Швець.

СЛІДАМИ ПОЛЯКІВ.

Филаделфійська ґазета „Америка", орґан Провидіння, винайшла для Українців в Америці і в цілім світі славного чоловіка. Про бунт тюремників у стейтовім кримінали в Оборн, Н. Й., читали ми в американських і в українських ґазетах. І цікаво нам було знати: чому бунтуються? чого хотять нещасливці? Жаль було, що про се годі довідатися, а зате знаємо з ґазет, що бунт придушили з великими жертвами. Читали ми теж, що герштом бунту мав бути Стефан Павляк, роджений в Бофало, Н. Й., з родини польських еміґрантів.

Аж тут читаємо в „Америці" 14. грудня с. р., що цілий бунт зорґанізував Українець Стефан Павляк з Айришами.

Туй-туй вже лиш додати: герой України!

Цікаво знати нам, особливо Українцям в Оборн, звідки „Америка" довідалася про того славного Українця. Ми читали місцеві ґазети, стрічалися з дозорцями кріміналу від довщого часу і ще ніколи не чули, що якийсь Українець є в кримінали.

Колиб Павляк був Українцем, то чейже про се зналиби вязничні сторожі, і хтось з оборнських Українців, і передівсім самий Павляк. Не можливо подумати, щоби Павляк про своє українське походження не знав, а редактор „Америки" знав. Коли редактор „Америки" хвалиться тим, що Українець зорґанізував бунт арешкантів, то сим ще тим більше похвалився би самий Павляк, і певно вже своєї народности не закривавби.

Оборнські Українці дуже дивуються тому поступкови редакції „Америки". Досі се так бувало, що всякого справді славного чоловіка серед нашого народа Поляки зараз проголошували своїм, а як зпоможи Поляків трафився убийник, то зараз Поляки казали, що се був Українець. Як ми се бачили в польських редакторів, то нас злостило, але ми сьому не дуже дивувалися. Преціњ ми знаємо наших Поляків. Але коли дорогою польських редакторів пішов редактор „Америки", то нам уже дивно.

Йосиф Заяць,
Українець з Оборн.

Два товариші пішли над море. Один із них роздягнувся та вліз у воду купатися. Натрапив на глибоке місце й потопає. Кричить: Ратунку!

Приятель: Не хвилюйся, товаришу, оженюся з твоею вдовою!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

МОНЕСЕН, ПА.

Листопадове Свято.

Заходом української прав. громади в Монесен, Па., відсвятковано Листопадове Свято дня 15. грудня, 1929. По Службі Божій відправлено панахиду за поляглих героїв, котрі положили свої голови на жертвеннику вітчини. Опісля о. П. Дмитрик виголосив патріотичну проповідь про значіння Листопадового Свята.

Вечером відбувся концерт. Вступне слово виголосив о. П. Дмитрик, а потім слідували хорові точки. Співав мішаний хор під батутою п. С. Лабойка, місцевого дякоучителя. Співали також і шкільні діти. Хоч в нас сили співацькі не великі, то при тяжкій праці п. С. Лабойка хор і шкільна дітвора вивязалися як найкраще. Сольові кусники і дуети співали Марія і Анна Качмарик; сини С. Лабойка співали дует і квартет. Гарно пописався малий Богдан Лабойко в козацькім строю, співаючи „Гей, Січ іде", машируючи по сцені. Публиці се припало так до вподоби, що не давала йому зійти зі сцени.

Святочний реферат виголосив адвокат В. Онишків з Питсбурґа. Сольо в „Зорі" співав о. П. Дмитрик, котрий володіє гарним баритоновим голосом, чим прикрасив цілий хор. На пяні грали дві сестри Суприки. Одна з них, п. Катерина, є учительною в публичній школі в Монесен, Па. Панна Суприк радо помагає в українських виступах. Сама гарно говорить українською мовою. Пані Ем. Лабойко виголосила декламацію дуже гарно.

Галя не велика, але була наповнена по береги. Много було людей чужих, котрі прибули, бо хотіли почути українську пісню. Були і такі, що їх Україна не обходить, але прийшли. Однак бракувало багато таких Українців, котрі повинні були бути.

Треба піднести і се, що публика заховувалася дуже гарно. Діти сиділи спокійно, не було ні крику, ні плачу. На закінчення хор відспівав „Ще не вмерла Україна" і всі вдоволені розійшлися домів. Чистий дохід призначено на Бойовий Фонд, який буде висланий до Обеднання.

Присутний.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

Павло Марійчин.

„СТАСІК".

(Спогад).

У хаті був ляк і тишина, яку заховуємо звичайно в критичних моментах нашого життя...

Свідомість, що батько, який щойно перед кількома днями вернувся з австрійського війська, лежить недужий в ліжку та зловісний бренькіт вікошних шиб, які безустанку дрижали від дикої гульні куль, все те казало нам, дітям, заховувати мовчанку та потерпати малими, боязкими серцями.

Враз почувся нагальний стукіт до дверей... Це був відомий уже нам стукіт. Таксамо стукали Москалі, зайнявши Львів, таксамо стукала пізнійше австрійська патруля, що прийшла до нас на доноси непривітних сусідів (мовляв, у нашій хаті ховається російський старшина).

Пригадую собі, як цей стукіт стрепенув усім тілом заляканої матері та як вона обкинула стурбованим поглядом недужого батька і всю домашню встанову.

Ми, діти, перші прочуняли та кинулись відчинити двері.

„Стасік" — вирвався з уст радісний оклик. Перед нами стояв дійсно Стасьо Згуральський, малий, худощавий хлопчина, що ходив разом зі мною до школи та грав зі мною на годині в ґузики, а підчас перерви вганяв зі мною в ловлянку. В хаті у нас був він теж знайомий, бо нераз заходиз до мене на забаву.

Я зрадів невимовно на появу давно небаченого товариша. Мої оба брати раділи не менш від мене, хоча Стасік не приходився їм шкільним товаришем, бо вони були кількома клясами старші від нас обидвох.

„Стасік" (ми його так кликали) — „як то добре, що ти заглянув до нас, будемо бавитись у війну, добре?" (В щож інше могли ми тоді бавитися, як не в наслідування старших?)... І з наївною щирістю восьмилітного хлопчини простягнув я до нього руки...

Проте Стасік зручно виховився зперед моїх простягнених рук, а замісць нього стояв передімною у довгій, мало не по самі кістки шинелі та зі здоровенним крісом у руках — вояк. На цілий свій невеликий зріст пхався він у двері та напирав на мене так, що я був приневолений податися взад...

Цього вистарчало, щоби в моїй свідомости повязати цю справу з недавнім нагальним грюкотом у хатні двері, а страх, що здавалося безсилно щез із появою знайомого хлопця, знову полонив наші дитинячі душі...

Назадгусь відступали ми від дверей, здивлюючись широко розкритими очима на щораз то нових жовнірів, які, стукаючи запятками чобіт, входили один за другим у хату. Інстинктовно шукали ми охорони біля матері, що хоча сама заляканa, намагалася нас успокоїти, повторяючи:

„Нічого діточки, це тільки ревізія"...

Це була дійсно ревізія. Найшло їх пятьох. Зразу почали недовірчиво розглядатися по хаті.

За малу хвилину почали вони свій трус. Родині казали згуртуватися біля ліжка недужого батька.

Цілу мою увагу запрятав Стасік своєю дивною для нас і незрозумілою поведінкою. Ніяк не міг я зрозуміти, чому Стасік прокинувся таким чужим, немовби ми ніколи не бачилися з собою, та не зналися.

„Стасік, Стасік" — пробував я кликнути на нього...

Та коли командант патрулі накричав на мене, я замовк.

Зпід насуплених брів слідкували ми перелякані за ходом ревізії. Почалося від шафи, до якої зажадали ключів... На лихо ключі десь закинулися й мати мусіла довший час за ними шукати. Поки мати вернула з кухні з віднайденими ключами, один із жовнірів вдарив з цілої сили прикладом рушниці об двері шафи. Ще кілька ударів і шафа трісла. Перевернено в ній усе, що було.

Потім подалися жовніри до столика, в якому найдено батьківську збрую, привезену ще з австрійського фронту. Була там вояцька купля, патронташ, баґнет і револьвер. Почалися допити, звідки ця збруя та чому її не віддано до військового комісаріяту.

Мати оправдувалася несвідомістю такого наказу й відносно коротким часом від його оголошення. Нічого це однак не помогло. Малий командант, у надто довгій шинелі, зарядив:

„Монж пані пуйдзє з намі".

Зайві були переконування, що батько має трицять девять степенів горячки та ледви чи здужає пройти кімнату...

Насилу ми вдягнули та вивели хворого батька.

Востаннє мигнуло в дверях лице Стасіка. Воно мало насмішливий вираз...

* *

І коли я відтак з плачем ховав голову на колінах зажуреної матері та замучував її безконечними питаннями про батька — то в моїй діточій свідомости все висувалось наперід оте насмішкувате лице Стасіка. Від нього стало віяти на мою душу холодом і жахливою свідомістю: „Це він забрав мені батька, це він..."

Я плакав з досади та невимовного жалю до Стасіка... До цього Стасіка, з яким я сидів поруч у лавці та ділив кожну крімку хліба з маслом і кожне яблоко, що його ткнула мені мати в кишеню, коли я ішов до школи...

* *

По літах, вагітних у життєвий досвід, та вдвоє прискорене прозріння, я зрозумів що цей перший удар завданий мені в життї, удар, що стрінув мене від шкільного ровесника, це було рівночасно моє перше національне пробудження...

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

"THE WOONSOCKET CALL", Monday, December 2, 1929, подає:

UKRAINIANS URGED BY SPEAKER TO BECOME CITIZENS.

Hear Patriotic Address At Independence Day Exercises—Mixed Choir Of 60 Voices Sings

Urging Ukrainian-Americans to send their children to American schools and advising them to become American citizens without delay, Dr. Wladimir Klodnickyj, speaker before a large gathering of Ukrainians at the observance of independence Day in St. Michael's Church on Blackstone street yesterday, predicted the emancipation of the race in the near future.

The speaker, who came to Woonsocket yesterday from Chester, Pa., to be the principal speaker at the Independence Day exercises, emphasized the importance of American education and prophesied the possibility of another "George Washington" among the Ukrainian-American children, who would obtain for the Ukrainian people the liberty that the "Father of His Country" obtained for America.

The day's exercises opened with a high mass in the morning, at which prayers were offered for the soldiers who made the supreme sacrifice for the independence of Ukrainia. At the afternoon program Dr. Klodnyckyj urged loyalty of American-Ukrainians "to the flag of our adopted country" and told his listeners who have not become naturalized to do so without delay.

Urges United Race

"Be united in all your work toward advancement," he said, "and see to it that your children attend American schools. In time to come they will be able through their knowledge and education to influence America and other nations that Ukrainia should be recognized as an independent country. Who knows but from among them will come another George Washington who will obtain for the Ukrainians the liberty that the 'Father of His Country' obtained for America?"

Speaking of the declaration of independence of people of Western Ukrainia in 1918, Dr. Klodnyckyj said:

"It was a remarkable event. Western Ukrainia had been once the independent kingdom of Galicia. Weakened by the Tartar invasion from the east, it had fallen prey about the middle of the 14th century to the invasion of Poland from the west. Though subjected to a harsh oppression, social, cultural and economic, Galicia had never resigned herself to foreign domination. She fought the oppressor by peaceful organization and by insurrection. In the middle of the 17th century, she joined Bohdan Chmelnitsky, the leader of the Ukrainian Cossacks, who had established on the Dnieper an independent republic and was driving the Polish nobility from Ukrainia. This uprising failed, as did another, which took place about the end of the 18th century.

Annexed by Austria

"The two Ukrainian uprisings gave Russian Tsars the opportunity to meddle into the affairs of Central Europe. Soon after the second Ukrainian uprising, Poland, prostrated because of her expanionist policies, was partitioned among her neighbors. The Ukrainian province of Galicia and the Polish province of Cracow were annexed by Austria. Thus the oppressors and the oppressed found themselves together under an absolutistic rule, which showed little concern for the will of the governed and considered its highest aim to set one race against the other.

"With this object in view, the Austrian emperors incorporated Galicia and the principality of Cracow into one province. Though Austria was forced to grant a constitution, the Polish nobility was given special privileges, which permitted them to oppress the Ukrainian populace of the province.

So used were the Poles to this privileged position in Austria that when Austria had broken down and when the Ukrainians of Galicia, relying upon the principle of self-determination of nationalities, proclaimed by the Allied and Associated Powers, had declared themselves an independent nation, Poland invaded Western Ukrainia to annex it to Poland. With the assistance of some powers, Poland attained her purpose. Galicia is now enslaved and subjected to a cruel oppression by Poland.

Spirit of Freedom Lives.

"Oppression, however, failed to uproot the spirit of independence. Western Ukrainia lives and struggles with a live hope in her heart that the day is not far when she will be free again and united with other Ukrainian provinces into one undivided Ukrainian Republic."

The afternoon program was opened with a concert by a chorus known as "Bojan," which sang a group of songs. This was followed by the address. At the services in the morning Rev. W. A. Kaskiw, the pastor of the church, celebrated the mass. A mixed choir furnished the music. A group of Girl Scouts in colorful regalia stood guard over the "soldier hero grave." They were S. Kuczerawka, L. Witushynska, A. Stojko, A. Wyspianska, B. Browczuk, M. Kushnir, M. Kaskiw, M. Koperniuk, A. Gurniak, O. Lypska, K. Shewchuk, J. Lypka, C. Krawetz, K. Tuz, A. Pagut, K. Stojko, S. Samborsky and M. Syrota.

The committee in charge of the celebration included Michael J. Bardaczewsky chairman, Harry Kiczak vice chairman, Mrs. Julia Basan treasurer, and Michael Skybinsky secretary.

Лесінг (німецький поет, жив у 18-тому столітті) був дуже розсіяний. Раз вертав пізно вечером до дому. На сходах було зовсім темно. Слуга відчинив Лесінгові двері, але не пізнав його, тому сказав:

— Перепрошую, пана професора нема дома.

На це Лесінг у задумі сказав:

— Ах так, то я прийду пізніше.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Загальний стан каси Тов. „Дністер", від. 361, і ульокованне грошей.

1.	Metropolitan Saving Bank	$3,173.88
2.	World Exchange Bank	449.26
3.	Позичка на членах Тов.	424.19
4.	На шерах У. Н. Дому	1,260.00
5.	На бондах У. Н. Дому	150.00
6.	На шерах Земельного Банку у Львові	260.00
7.	Готівка в касі Тов.	689.67
	Разом	$6,407.00

Загальний прихід в 1929 р.

1.	За статути і віднаки Тов.	$ 45.00
2.	Членські вкладки до Тов.	2,002.30
3.	Вкладки до У. Н. Союза	3,651.92
4.	Вкладки до Молод. Союза	339.00
5.	З вистави Степовий Гість 24-го лютого 1929	368.50
6.	За тікети з вистави Чотири Пори Року	89.00
7.	За тікети з Шевченкового Свята	33.00
8.	З балю 16 марта	143.50
9.	З пікніку 2 червня	1,517.29
10.	З пікніку 18 серпня	1,187.40
11.	З концерту У. Н. Союза	27.25
12.	З балю 26 жовтня на Укр. Військову Організацію	229.86
13.	За тікети з Свята 1 листопада	17.00
14.	За тікети з пікніку на Сиротинець У. Н. Союза	105.75
15.	З виграваки годинника з 18 серпня	219.71
16.	З коляди на Укр. Школи	387.35
17.	Членська вкладка Рідної Школи в Галичині	248.00
18.	З продажі цеголок на Рідну Школу в Галичині	67.75
19.	Народний Фонд з 1928 р.	1.70
20.	Жертви до каси від товариша П. Гладкого	28.00
21.	Жертви до каси від товариша Р. Захарчука	5.00
22.	За тікети з вистав з 1928	188.75
23.	Процент з банку	110.57
24.	Процент від позичок	18.00
25.	Процент з шерів Укр. Земельного Банку	12.74
26.	Зворот депозитів	50.00
27.	Зворот за оголошення	2.00
28.	Зворот за тікети з Шевченківського Свята	75
29.	Зворот за кореспонденцію Коміт. на Сир. У. Н. С.	6.86
30.	Сплата позичок	377.00
31.	Розмет на запомогу родині Рибак	131.50
32.	За календарі У. Н. С.	85.80
33.	З вистави Жених з міста 23 листопада	214.00
34.	За 3 грамоти У. Н. С.	75
35.	Кари	12.50
36.	Готівка з 1928 р.	638.62
37.	За фотографію Тов-а	1.00
38.	Жертва на Сиротинець У. Н. Союза	1.00
	Разом	$13,466.12

Загальний розхід в 1929 р.

1.	Розмет до У. Н. Союза	$3,485.09
2.	Розмет нов. рода обезп.	307.19
3.	Розмет Молод. Союза	314.20
4.	Процент від розмету секретареви	86.28
5.	Вистава Степовий Гість 24 лютого	256.90
6.	Вистава Чотири Пори Року	89.00
7.	Шевченківське Свято	33.00
8.	Баль 16 марта	135.20
9.	Пікнік 2 червня	887.81
10.	Пікнік 18 серпня	851.54
11.	Концерт У. Н. Союза	27.25
12.	Баль 26 жовтня на У.В.О.	115.70
13.	Бенефіт для членів	2,756.00
14.	За тікети з пікніку на Сиротинець У. Н. С.	105.00
15.	Годинник на виграваку	26.50
16.	На Р. Ш. в Галичині	193.65
17.	На Рід. Школу в Ню Йорку (долина міста)	96.80
18.	На Рід. Школу в Ню Йорку (гора міста)	96.80
19.	Завдаток на пікніки 2 червня і 18 червня 1929	50.00
20.	Членські вкладки Р. Школи в Галичині	248.00
21.	Календарі У. Н. С.	56.10
22.	Посмертне	400.00
23.	Вінці і похоронні кошта	53.25
24.	Мітинг. саля Товариства	50.00
25.	Асекурація шафів Тов.	24.43
26.	Кореспонденція рек. секр.	50.40
27.	Кореспонденція фін. секр.	3.66
28.	Кoресп. старого року	6.20
29.	Урядові книжки Тов.	12.77
30.	Запомога для род. Рибак	128.50
31.	Ташка на книжки	2.50
32.	Вистава 23 листопада	231.70
33.	Друки і оголошення	58.25
34.	Розходи опікунів хорих	2.45
35.	Платня рек. секр.	50.00
36.	Платня фін. секр.	50.00
37.	Платня касієра	50.00
38.	Платня господаря галі	25.00
39.	Господар салі за мин. рік	20.00
40.	Делегатови за страту часу на конвенцію У. Н. С.	40.00
41.	За тікет приняття сенат. Кисілевської	3.50
42.	Лікар Товариства	36.00
	Разом	$11,516.62

ЗА УРЯД ТОВ.:
Елія Гузар, голова.
М. Никифорчин, секр.
Михайло Боднар, касієр.

Перед шлюбом я говорив — вона слухала. По шлюбі вона говорила — я слухав. Тепер говоримо обоє, — слухають сусіди і — затулюють собі вуха.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в вівторок, 31-го грудня, в годині 7-ій вечером, в гали під ч. 72 Morris St. Кождий член обовязаний прибути на мітінг і взяти участь в нарадах, щоби знав які ухвали будуть на мітінгу і який уряд буде вибраний на слідуючий 1930 рік. Не явившийся член на річний мітінг буде караний після ухвали членів на річнім мітінгу. — Антін Онисяк, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 257, повідомляє своїх членів, що на річнім мітінгу 23 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Стефан Федович, секр. фін.; Антін Зубрид, кас.; Деоніс Коляда, пр.; Олекса Каранько, контрольор. Урядники мають надзирати над хорими. Місячні мітінги будуть відбуватись в другу суботу по першім, в гали під ч. 160 Mercer St. — Секретар.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в вівторок, 31 грудня, в гали під ч. 54 Van Winkle Ave., в годині 7-мій вечером. Буде справозданне за рік 1929 і вибір уряду на 1930 рік та другі важні справи. Проситься членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будеться принимати нових членів без вступного. Не явившийся член буде караний після статута. — Р. Струж, предс.; Й. Жарський, кас.; Н. Пігура, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Тов. ім. Ольги Бесарабової, від. 47, повідомляє своїх членкинь, що річний мітінг відбудеться в неділю, 5-го січня, в год. 2-ій пополудни, в Укр. Гали. Обовязком є кождої членкині прибути на цей мітінг, бо буде справозданне за 1929 рік і вибір уряду на слідуючий 1930 рік. Не явившаєся членкиня буде карана після ухвали. — М. Заблоцька, пр.; А. Паламар, кас.; Н. Паращак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, повідомляє своїх членкинь, що річний мітінг відбудеться 1-го січня в годині 1-ій пополудни, у школі парафіяльній. Проситься членкинь прибути на річний мітінг; буде справозданне урядуз цілого року і вибір уряду на 1930 рік та инші важні справи. — Олена Кульчицька, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в середу, 1 січня, на лат. новий рік, в годині 10 рано, в гали церковній при Roosevelt Ave. Взиваеться всіх членів прибути на сей мітінг, бо контр. комісія здасть справозданне за 1929 рік, по чім буде вибір уряду на 1930 рік та другі важні справи. Довгуючі члени, коли не являться і не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. Котрий член ще не отримав календаря, то одержить на сім мітінгу. Будемо принимати нових членів без вступної оплати. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Дмитрів, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ШАРОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 386, повідомляє, що річний мітінг відбудеться 5 січня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. — Д. Кучмак, предс.; А. Щерба, секр.; П. Кутей, касієр.

МЕНВИЛ, Р. АЙ. Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 5 січня, в годині 1-ій пополудни, на Hum Fikseriw Hall, Somer St. Обовязком є кождого члена явитись, бо є важні справи до полагодження. Буде переданне урядовання новому урядови. Уряд на 1930 рік є: Павло Гричух, предс.; Дмитро Сулима, кас.; Микола Шпак, рек. секр.; Іван Ткач, фін. секр.; Микитин і Сусла, контрольори; Топоровський, Сусля і Іван Шевчук, опікуни хорих. По мітінгу не будеться принимати жадних вкладок. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Будеться принимати нових членів. — М. Шевчук, предс.; П. Гричух, кас.; Ів. Ткач, секр.

ВІППАНИ, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 172, повідомляє, що річні збори відбудуться 5 січня, в годині 2.30 попол., в Укр. Гали. Обовязком є кождого члена прийти на збори. Довгуючі повинні вирівнати свої залеглости. Кождий член має заплатити 30 ц. за календар. Буде справозданне за 1929 рік і вибір уряду на 1930 рік. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Вінцент Язвін, пр.; Матей Лучка, кас.; Мих. Мороз, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 155, повідомляє своїх членів, що на річнім мітінгу 15-го грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Іван Балух, предс.; Йосиф Голіновський, заст.; Дмитро Федчишин, кас.; Василь Дригинич, заст.; Іван Ваверчак, секр. фін.; Григорій Маслій, секр. прот.; Ник. Колодій, Анд. Яричевський і Ст. Кордияк, контр. комісія; Матвій Баралецький, Карпко Будняк, Дорко Паснак і Петро Скочипець, надз. хорих; Іван Гадик і Петро Ходань, надз. маєтку. Мітінги будуть відбуватися в другу неділю по першім в гали 782 State St. — Мих. Чумер, бувш. секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 192, дає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що на річнім мітінгу 15 грудня ухвалено відбувати мітінги в другу неділю по першім, в годині 2-ій пополудни. Член, котрий не заплатить за один місяць і не повідомить уряду, буде на другий місяць суспендований. Уряд на 1930 рік вибрано як слідує: М. Сторожинський, предс.; А. Чорнобаї, кас.; Н. Німий, секр., P. O. Box 632, Herkimer, N. Y.; Матвій Політило і П. Терешко, контрольори.

КАНЗАС СИТІ, КАНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє позамісцевих членів, що на річнім мітінгу 15 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Теодор Боруцький, предс.; Мих. Левусь, заст.; Василь Кондрук, кас.; Ник. Блакіта, заст.; Дм. Кархут, секр. фін.; Ник. Янчишин, секр. рек.; Петро Ярема і Сидор Звадюк, контрольори; Теодор Машута, Іван Москаль і Іван Вінніцький, надз. хорих; Василь Шиляк і Яків Русан, хорунжі; Микита Крикливий, дверник. Мітінги будуть відбуватися в третю неділю по першім, в 6-ій годин івечером під ч. 33 S. Hallock St. — Дмитро Кархут, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в вівторок, 31 грудня, точно в годині 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та ул. Кождий член обовязаний явитися на ті збори. Бувший уряд здасть справозданне за 1929 рік, відтак наступить вибір уряду на 1930 рік. Не явившийся член на ті збори буде караний після статута. — Ник. Марків, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

З Листопадового Свята на Рідний Край.

З листопадового свята, яке відбулося дня 17 листопада, було приходу $195.72. Розхід виносив $60.70. Чистий дохід виносив $135.02. Гроші ті вислано до краю через Обеднанне і розділено як слідує: $100 від української греко-кат. парохії при церкві Успенія Пр. Діви Марії на будову Дому Українських Інвалідів, на Рідну Школу $15, а по $10: на політичних вязнів і бойову організацію.

Крім того комітет вислав $6.50 як додаток до давнішої посилки в сумі $84.36, яку вислано 26 липня на інвалідів. Ту суму зложили: Василь Мельничук $2, а по $1: Іван Бам, Дмитро Лаба, Гриць Чмир, Анна Дума, а Андрій Щеданюк 50 центів.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

З Листопадового Свята на Рідний Край.

З Листопадового концерту, який відбувся дня 10 листопада, було чистого доходу $216.85.

З панахиди в церкві прибуло $25.50, а від Братства св. Михаїла, від. 142 У. Н. Союза, передано $30.40.

Разом вислано до Обеднання $272.75 і розділено їх як слідує:

$100 на будову Дому Українських Інвалідів у Львові, по $50 на допомогу інвалідам, бойовій організації і політичним вязням, а $22.75 призначено на допомогу Лемківщині.

Підчас концерту перевели збірку громадянки: М. Воробель і Софія Кузьмінська та громадяни: Р. Слободян і Яків Красновський.

Жертвували по $5.00: Юрій Шевчук, Андрій Масляник; по $3.00: Ст. Задорецький, Юрій Картичак; по $2: Тимко Щерба, Іван Павлик, Мих. Романович, Іван Андрусечко; по $100: Ник. Матлага, Кирило Возняк, Мих. Сухорський, Мих. Процак, Павло Бучий, Гр. Герета, Гр. Закорчений, Ілія Пілат, Тимко Слободян, А. Петришин, Петро Пітула, М. Костів, Юрій Атаманчук, Олена Качуряк, Агафія Гандович, Евд. Кардаш, Іван Кіценюк, Катерина Бабій, Галька Богданович, А. Вуйцяк, Я. Красновський, Тео. Луняк, А. Горохівський, Ілько Генега, Т. Чечель, Юрій Ільків, А. Поливчак, С. Лабунський, А. Брода, Тео. Матвієць, Олекса Семен, Ст. Генега, В. Музика, Ст. Могила, Ол. Світлик, Тео. Стасюк, Мих. Голубець, Юрій Гвіздь, Н. Федірко, В. Вовчко, Н. Грабовський, Гр. Налепа, Т. Лахойовський, А. Федірко, П. Остапчук, Д. Штім, В. Кардаш, Параня Чечель, П. Циктор, С. Каша, С. Лещук, А. Катеринюк, С. Пограничний, І. Василик, Р. Слободян, М. Огар, А. Красновська; по 50 цнт.: А. Горінь, Марія Горінь, К. Пілат, Н. Воробель.

За Комітет:
Я. Красновський, предс.;
Софія Кузьмінська, секр.;
В. Кардаш, кас.

— Що? Ви пяні і просите милостині!

— Ласкава пані, колиб я не був пяний, я занадто соромився би просити милостині!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ